

Klub seniorů i letos v plné akci

Na první schůzce přivítaly seniorky paní knihovnici Libuši Pelánovou, která jim připravila zajímavé čtení o osudech malíře Paula Gauguina.

V lednu zhlédly operu Rusalka v Janáčkově divadle. Trochu jiné režijní pojetí překvapilo, ale kulturní zážitek to byl pěkný.

V únoru pan Hovorka z Ondrové předvedl seniorkám svou nádhernou sbírku barevných křemenů. Jeho přednáška byla jako vždy velmi poutavá a posluchačkám přiblížila obecně méně známý svět nerostů.

Písně Edit Piaf a Marlene Dietrich v hudebním dramatu Vrabčák a anděl, které uvedlo Městské divadlo Brno, velmi potěšily.

Březen přinesl hned dva kulturní zážitky, operu Nabucco v Janáčkově divadle a navštěvu Diecézního muzea na Petrově, kde byl vystaven mimo jiné i gotický obraz Madony z Veverí. Znamenitou průvodkyní v muzeu, v katedrále svatého Petra a Pavla a po Zelném rynku, byla historička umění, PhDr. Jiřina Hockeová, sestra naší paní knihovnice Libuše Pelánové.

V říjnu se uskutečnila další vycházka po brněnských památkách s odborným výkladem PhDr. Jiřiny Hockeové, o které píše na stránce KJM.

Pan Hovorka při jedné ze svých přednášek

Poděkování zastupitelstvu

jménem seniorek, které se již šestým rokem scházíme.

Děkujeme zastupitelstvu, že na nás dříve narozené nezapomnělo. Již třetím rokem je nám umožněno absolvovat 1x týdně zdravotní cvičení, poslední 2 roky pod vedením akreditované cvičitelky paní Hany Jelínkové. My

víme, že kdo se hýbe, chodí, tak ještě je. Snažíme se být co nejdéle samostatné, soběstačné a nezávislé na péči druhých, která v budoucnu bude asi nezbytná.

Radost, osvěžení, potěšení i poučení nám dělá kulturní program, který zajišťuje naše vedoucí klubu seniorů paní Danuše Dundáčková. Posuďte, kolik jsme mohly absolvovat divadelních představení, vycházek, exkurzí. Nejde jen o finance, i když v našem případě také, ale především, že se můžeme účastnit. Těžko si lze představit, že jedna až dvě staré paní se vracejí z večerního divadelního představení samy samotinké. Ve skupině se čeká na poslední autobusový spoj odvázněji. Myslím, že poděkování zaslouží i péče o naše okolí a životní prostředí. Sběr a svoz bioodpadu z naší městské části byl dobrým počinem. Je vyřešen problém „Kam s ním“.

Určitě je více činností, za které si naše městská část zaslouží poděkování, nelze vše dobré brát jako samozřejmost a tak ještě jednou díky.

Za seniorky Marta Ugwitzová

85. výročí kníničského fotbalu

Přemýšleli jste někdy, jak stará je kopaná? Podle starých čínských pramenů přišli s touto hrou do Číny kočovní Hunové kolem roku 2000 před naším letopočtem.

První pravidla evropské kopané vznikla roku 1863 v anglické Cambridgi, kde byla založená i fotbalová asociace. U nás vznikl Český fotbalový svaz 19. října 1901.

V Brně začaly první fotbalové pokusy v roce 1896. O 8 let později vznikla Moravská Slavie a v roce 1920 pronikla kopaná do Žabovřesk, posléze do Jundrova a v roce 1931 se přidává Komín. V Bystrci a Kníničkách propukla fotbalová horečka roku 1932.

Před 85 lety, ke sklonku roku 1932 založili fotbaloví nadšenci Dělnický sportovní klub Kyničky (DSK). Výbor, jehož prvním předsedou byl několik roků Stanislav Vrzal a zakládajícími členy Bohumír a Bohuslav Valenta, František Kučera, Adolf Kamenický a další, se prvně soustředil na vybudování hřiště na obecním pozemku – pískovišti „Na Kaňavě“. To se brzy jeho budovatelům, především mládeži, podařilo. Hrubou práci jako vytrhávání vrbových kořenů tehdy vykonal s koňským potahem syn rolníka Boh. Stejskal. Hřiště menších rozměrů, ale s výborným písčítým povrchem, bylo otevřeno 17. 9. 1933 utkáním DSK Kníničky -Trampská XI Údolí oddechu. Ta byla složená z dobrých hráčů, a proto se nedivme, že hosté tehdy hladce vysoko zvítězili 13:0. Do roku 1935 hrával DSK Kníničky ve stejné soutěži Rudých hvězd jako RH Bystrc, i když s menším úspěchem. V roce 1936 přešel klub pod Sbor dobrovolných hasičů a vystupoval s názvem Hasičský sportovní klub (HSK). V historii brněnské kopané měl tento klub jednu zvláštnost, byl totiž klubem (později tělovýchovnou jednotou), který měl organizovaný jen jeden druh sportu – kopanou. Nové hřiště sloužilo dobře až do konce roku 1937, kdy se už většina obyvatel stěhovala do nových Kníniček. HSK Kníničky se stalo mužstvem bez hřiště, které však překvapivě dosahovalo ve II. třídě stále dobrých výsledků.

Dařilo se mu až do poloviny roku 1942, kdy byl HSK uveden do klidu. Někteří hráči odešli do Bystrce, část jinam.

Poválečné období

V roce 1946 si vybudovali kníničtí sportovci na levém břehu Svratky druhé hřiště, jen malý kousek od bystrckého. Již tenkrát asi sudičky určily, že spojí oba břehy právě v tomto místě pozdější lávkou (rok 1975) a sportovce z Kníniček a Bystrce fotbalem. Kníničtí hrávali po válce v soutěžích o stupínek níže než Bystrčtí, vyrovnávající výkonnost obou mužstev je však postupně svedla do stejných soutěží jako třeba v roce 1949 a 1950 ve III. třídě Tišnovska a v roč. 1950–60 v Okres. přeboru Brno-venkov. Bystrčtí a Kníničtí se setkávali neustále, a když v letech 1955-1956 došlo k náročné přestavbě, úpravě a rozšíření bystrckého hřiště, hrávali Bystrčáci svá utkání na hřišti v Kníničkách. Na jaře 1960 vyvrcholila hráčská a funkcionářská krize TJ Sokol Bystrc. Nikdo z tehdejších členů výboru ji nedokázal zabránit, i když se o to marně pokoušeli. Tím skončila veškerá činnost bystrckého oddílu kopané, soutěž se nedohrála a bystrcké mužstvo neexistovalo.

Sloučení oddílů kopané Sokol Kníničky – Sokol Bystrc

proběhlo dne 12. 9. 1961. V květnu roku 1960 byly obě obce přiřčleněny k městu Brnu a shodou okolností se blížilo i jubilejní 30. výročí založení bystrcké a kníničské kopané. Rozhodnutí spojit oba kluby byl snad nejcennější dar obou jednot k tomuto významnému výročí, neboť novému oddílu **TJ Sokol Bystrc-Kníničky** se otevřela široká cesta nejen na poli sportovním, ale i budovatelském. Započala výstavba sportovního střediska a šaten. I když se sportovní úspěchy dostavovaly pomalu, přece jen se v bystrcko-kníničské kopané začalo blýskat na lepší časy.

Těžko odolat pokušení uvést jména hráčů od založení DSK až do okamžiku sloučení:

V roce 1933 hráli 1. fotbalový zápas tyto hráči: Frant. Kučera, Jan Valenta, St. Kostečka, Jindřich Michura, Boh. Drápal, Oldřich Broža, V. Dundáček, Boh. Valenta, Boh. a Josef Stejskal, Boh. Říháček, Arn. Stubevol a Old. Machata.

V roce 1940 J. Stejskal, K. Klimeš, J. Valenta, V. Koláček, J. Halíček, B. Říháček, F. Hloušek, J. Michura, Alois Vrzal, Josef Vrzal a Fr. Kania.

V letech 1948-49 Josef Vrzal, Jar. Nechamč, Stan. Špaček, Frant. Havlíček, Josef Muzikář, Josef Michura, Josef Ondra, Vrat. Minařík, Jar. Broža, Boh. Juránek a Mil. Vrzal.

V roce 1951-52: Frant. Havlíček, Zd. Štolhofer, Josef Vrzal, Klem. Stejskal, Jar. Broža, Lub. Štajgl, Boh. Juránek, Jos. Ondra, Karel Fučík, Mil. Vrzal, Josef Muzikář a Novotný.

V roce 1954-55: Jos. Vrzal, Lub. Štajgl, Josef Ondra, O. Víšek, Old. Gardoň, Karel Fučík, J. Juránek, E. Folhaber, Jar. Broža, M. Elsner a O. Procházka a v pozdějších letech Kachlík, Michura, Fučík, Hloušek, Josef, Míla, Alois a Karel Vrzalovi, Ondra, Muzikář, Juránek, Peřina, Štolhofer, Frant., Rost. a Jar. Havlíčkovi, Broža, Gardoň, Valenta, Elsner, Procházka a Špaček.

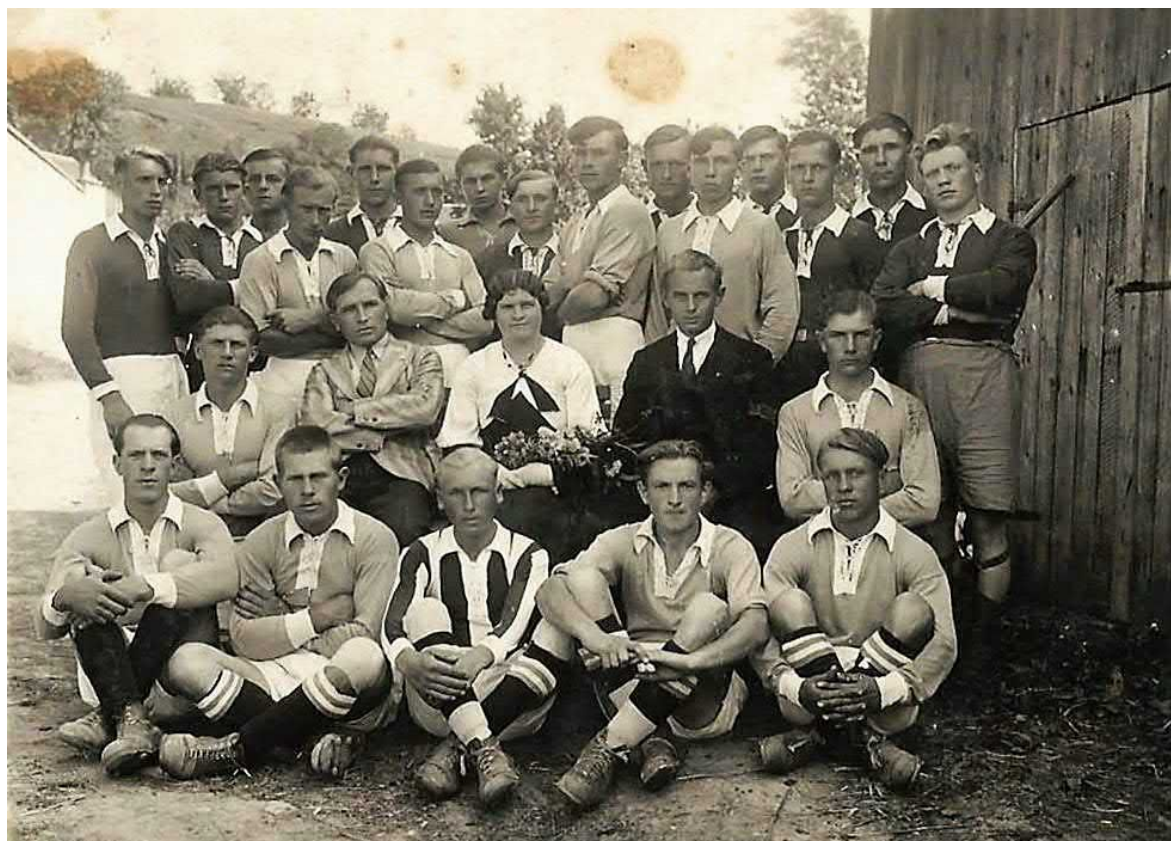
V Kníničkách se našli téměř vždy v každé době existence oddílu i obětaví funkcionáři, kteří se dokázali zříct osobního pohodlí a dali své síly plně k dispozici. Nemůžeme zde vyjmenovat všechny, alespoň jména těch nejzasloužilejších: dlouholetý předseda Lub. Štajgl, předseda jednoty František Hloušek, předsedové Ed. Obrovský, Josef Vrzal, Jiří Hrdlička, K. Fučík, O. Halíček, Jar. Šroler, Karel a Bořivoj Juránkovi, Al. Vrzal, Mil. Vrzal, Frant. Havlíček, Boh. Juránek, Rud. Ondráček, Jan Bureš, Mil. Kučera, Jar. Zounek a jiní.

Děkujeme všem hráčům a funkcionářům za odvedenou práci ve prospěch kníničské, ale i bystrcké kopané.

Irena Bubeníková

Informace jsem čerpala převážně z níže uvedených brožur, které poskytl pan Bořivoj Juránek: 70. let FC Dosta Bystrc-Kníničky, 60. výročí založení organizované kopané v Bystrci-Kníničkách, 50. let kopané v Bystrci-Kníničkách.

Fotografie pochází od pana Ondry a paní Dundáčkové.

Sokol Kníničky
Travrná poslední myštnost
zápas myštná žene 5-1
Kliment Stejskal - redace
Horní rada Brože Jara, Štágg Luboš
Bohus Jemník, Ondra Jof, Fráid Karel
Václav Mitoš, muretaš ja, Horný
Klára Hartlčel Frául, Štáhofer zdeněk,
Václav Papeš.
Říjen 1954

Jednotka DSO Kníničky 1954
Trorová 3:1
Vrzel M., Štolhofer Zd., Vrzol Joz.
Muzela J., Fucil Karel, Jevišek Bohus
Čmela J., Novotný, Švajgl Luboš
Broža Jara, Havlíček Farel

Reprezentant ČR Lukáš Durek

je patnáctiletý chlapec z Ondrové a současně letošní reprezentant České republiky ve fotbalu na dorosteneckých mezistátních utkáních v Bruselu na pozici krajní obrana. Pro mnohé děti je Lukáš bývalý spolužák ze ZŠ Heyrovského.

Lukáši, gratulujeme Ti k nominaci do fotbalového týmu reprezentujícího naší vlast. V dubnu jste v belgickém Tubize odehráli s Belgičany dvě utkání, první skončilo remízou a druhé výhrou 3:2. Trenér Jiří Vorlický váš Future team do 15 let hodnotil takto: "Bylo to živelné a ofenzivně laděné utkání, naši kluci a jejich kluboví trenéři zaslouží ocenění za individuální připravenost. Zvláštní poděkování směřuji k realizačnímu týmu, který klukům vytvářel nadstandardní prostředí."

Vyšlo nám to. Bylo nás celkem 18 fotbalistů z různých koutů republiky. V realizačním týmu byli tři trenéři, fyzioterapeut, masér a lékař. Po vítězném utkání hrála naše hymna a vztyčila se naše vlajka. V Tubize bylo velké trávníkové hřiště, prima obecnostvo, spousta kamer a hotel, který slouží zahraniční a tuzemské fotbalové reprezentaci. Všude visí fotografie slavných hráčů. Jeden den

před zápasem jsme relaxovali. Brusel byl blízko, tak nám ukázali parlament EU, konkrétně hlavní zasedací sál.

Lukáši, Tvoje úspěchy jsou určitě vykoupeny nejen talentem, ale i spoustou dřiny. Jaký je Tvůj všední den?

Ráno odjíždím v sedm. Mám dvě tašky, jednu do školy a druhou na trénink. Domů se dostanu v šest. Každý den trénuji, za pět pracovních dnů stihnu 7 tréninků, 5 odpoledních a dva ranní. Ranní začínají v Tuřanech o půl sedmé a v sobotu se hraje zápas. Někdy se hraje i v neděli, a to potom nemám za 14 dní ani jediný volný den. Máme dva trenéry a ještě kondičního trenéra (běh, atletika, gymnastika na hrazdě, kotouly, stojky, salta na trampolíně, dynamika- sprint), maséra a fyzioterapeuta.

Jak vypadá Tvůj trénink?

Většinou trvá 2 hodiny, poslední půlhodinu máme strečink, vyrovnáváme jednostrannou námahu, protahujeme svaly, aby se nezkrátily.

Součástí relaxace bývá i pětiminutový pobyt v ledové vodě. V plastovém sudu je ledová voda s kousky ledu a když se do ní ponoříme, svaly regenerují rychleji. Následuje vířivka s teplou vodou a potom masáže. Trenér se věnuje individuálně i posílení psychiky hráčů. Nebo psycholog. Patřím k menším hráčům a tak mám svoji strategii, Hodně se naběhám a míč kopnu brzy spoluhráčům. Pracuji na stále větší odvaze a vedu si i motivační zápisky.

Velká zátěž a vysoké nároky?

Zvykli jsme si, já a mladší brácha Tomáš hrajeme fotbal od šesti let. Menší děcka trénují jen 3x týdně a zápas mají jen občas. Hodně trénují s balónem. Větší děcka mají běh, plavání, posilovačky. Vlastně celá naše rodina žije fotbalem, i maminka je fanda. Na zápasy nás rodiče často vozí. Do prázdnin jsem trénoval v Regionální fotbalové akademii (RFA), od září hraju za klub FC Zbrojovka Brno.

Co smíš a co nesmíš jíst?

Jíme 6x denně, hodně sýrů, zeleniny, hodně ovoce a tmavé pečivo. Obvyklé množství masa, ochucené kefíry, mléko, proteinové tyčinky Fitness.

Nějaké sladkosti?

Bez omezení, čokolády, bonbony, zmrzlina, všechno :)

Zbývá ti čas na kamarády?

Kamarádi navštěvují sportovní třídy na ZŠ Měšťanská v Brně-Tuřanech. Mají upravený rozvrh tak, aby mohli trénovat i v dopoledních hodinách, na školní výuku navazují odpolední tréninky. Učitelé TV jsou zároveň i hlavními trenéry nebo asistenty družstev a dbají na to, aby se kluci věnovali i škole. Já s nimi jenom trénuju.

Ano, rozhodl jsi se pro Sportovní gymnázium Ludvíka Daňka, kde jsi již třetí rok.

V Tuřanech není výuka taková jako na gymnáziu. Mám částečné uvolnění a taky hodně zameškaných hodin – asi 160 za pololetí. Po gymplu bych rád na nějaký sportovní obor na Masarykově univerzitě. Vzdělání je nutné, protože komplikace s různými zraněními bývají ve sportu hodně často.

Prozradíš nám, jak dopadlo vysvědčení a jak si prožil prázdniny?

Tři dvojky, vyznamenání. Prázdniny jsem měl týden, potom začaly tréninky, od devíti do jedenácti. Rodinnou dovolenou trávíme blízko Brna, abychom zvládli dojíždět. Místo na tábory jezdím na fotbalová soustředění.

V červenci jsme odehráli několik zápasů s SK Sigma Olomouc, FK Mladá Boleslav, SK Slavia Praha, AC Sparta Praha, v srpnu jsme hráli v Londýně s Tottenham a West Ham.

Rodiče Tebe i bratra hodně podporují. Tvoji maminku známe z MŠ Studánka, kde pracuje jako asistentka paní učitelky, večer předcvičuje alpinning v bystrckém Sport Maxu. Táta se věnoval lehké atletice a rugby.

Kdo z kníničských dětí se ještě věnuje fotbalu?

Bratr Tomáš a Albert Skotnica za SK Žebětín, Václav Juránek za Dostu.

Lukáši, chceš dodat něco na závěr?

Určitě chci. Přivítal bych víc dětí na hřišti. V Kníničkách je hodně děcek, ale na hřišti moc ne. Nechci být doma, chci jít na hřiště, zahrát si cokoli s kýmkoli, třeba s míčem a aby byla sranda. Takhle si sám zkouším free style, podle youtube videí jsem si nacvičil třeba dvojitou zeměkouli.

Lukáši, ať se Ti daří a ať máte na kníničském hřišti veselo. Díky za reprezentaci republiky a vlastně i našich Kníniček. Jsme na Tebe hrdí.

Lukáš Durek, Irena Bubeníková

Ondrej Pelanek, Czech Republic, Gold award winner, The young bird photographer of the year

Takto nebo podobně uváděla česká a zahraniční média vítězství chlapce z Kníniček.

- V roce 2015 se stal nejlepším mladým fotografem přírody na světě se svojí fotografií „Souboj jespáků bojovných ve svatebním šatě“
- V roce 2017 se stal nejlepším mladým fotografem ptáků na světě se svojí fotografií „Volání vycházejícího slunce“

Ondřeji, „Souboj jespáků bojovných ve svatebním šatě“, vítěznou fotografii v soutěži The young wildlife photographer of the year 2015, se Ti podařilo nafotit na poloostrově Varanger v Norsku, 500 kilometrů za polárním kruhem. Během polárního dne, téměř o půlnoci, po dvou dnech v krytu blízko tokaniště a při teplotách kolem nuly, se Ti povedlo ve správný moment zmáčknout spoušť.

Jak to bylo s fotografií „Volání vycházejícího slunce“, která vyhrála první cenu v soutěži The young bird photographer of the year 2017?

Tato fotografie vznikla na jaře během fotovýletu do sousedního Maďarska. Rybáka bahenního v protisvětle vycházejícího slunce jsem vyfotil v úžasném mokřadu, kde kromě rybáků žije mnoho vzácných druhů ptáků. Jedná se o středně velkého ptáka, který se živí drobnými rybkami, obojživelníky, vodním hmyzem a korýši, které chytá střemhlavým pádem do vody.

Gratulujeme Ti k tak krásnému ocenění. Přejeme Ti hodně dalších krásných fotografií a taky hodně krásných chvil s Tvojí cenou za první místo, dalekohledem Swarovski Optik CL Companion Binoculars, 8x30mm.

Srdečně gratulujeme ke krásnému úspěchu i Tvému tatínkovi. Jeho fotografie slavíka modráčka tundrového se sice nedostala mezi tři vítězné, ale byla vybrána mezi finalisty v kategorii Birds in the environment (Ptáci v přirozeném prostředí) ve stejné soutěži v kategorii dospělých.

S tátou Martinem jezdíme každoročně na fotograficko-přírodovědné expedice, které si pečlivě plánujeme a realizujeme. Tuto fotku nafotil táta na naší expedici do severního Norska na stejném místě, kde jsme fotili tokající jespáky bojovné. Další naše fotografie mohou zájemci najít na www.phototrip.cz.

Ondřeji, zbývá Ti čas i na jiné koníčky?

Hodně se věnuji biologii, ta mě fascinuje. Nejvíce znalostí mám asi o ptácích, ale zajímají mne i zvířata, buněčná a molekulární biologie, prostě biologie se vším všudy.

Dále se věnuji stolnímu tenisu a občas si zahraji na keyboard. Poslední rok se trochu učím hrát na kytaru, to ale zatím není příliš úspěšné.

Co hry na hrdiny – RPG? Necháš se někdy zlákat počítačem?

Počítačovým hrám jsem nikdy nepropadl, vždy jsem šel radši ven. Teď už s tím nezačínám a radši dělám jiné věci.

Úspěšně vyhráváš biologické olympiády. Studoval jsi i seminář „Human, nature and technology“ (Lidstvo, příroda a technologie) na jedné z nejprestižnějších univerzit v USA, ve městě Princeton. Jak se Ti podařilo získat stipendium na 17denní pobyt v USA?

CTM/Centrum pro talentovanou mládež vybralo deset českých studentů na základě výsledků soutěže, kterou tato organizace pořádala. Soutěž probíhala v několika kolech a její součástí bylo napsat esej v angličtině na předem neznámé téma. Tématem bylo: „Jak bych změnil svět, kdybych měl neomezené prostředky“.

A jak bys změnil svět?

Svět by nebylo špatné změnit v mnoha ohledech. Nicméně pro svou esej jsem si vybral změny v zemědělství vedoucí k dlouhodobé udržitelnosti, protože zemědělství nás všechny živí a je tedy nesmírně důležité. Snažil bych se chránit zemědělskou půdu, zmenšil bych lány, utvořil remízky a větrolamy. Tím bychom především zabránili půdní erozi. Bylo by vhodné, aby půda po zorání nezůstávala holá, ale byla přikrytá například slámou, aby se hnojilo organickým materiálem, abychom nepoužívali tak těžkou techniku. Dnes eroze působící na polích devastuje půdu, která pak ztrácí kvalitu a bez použití chemických hnojiv by nám na ní moc nic nevyrostlo. To ale není dlouhodobě udržitelné a pokud si zničíme půdu, nebudeme mít co jíst. Je to velký problém nejen naší republiky, ale i celosvětový. Jestli chceme uživit lidstvo, musíme se o půdu starat.

Ondro, tyhle věci mě učili na škole už před 25 lety.

Vidíte, a stále se nic nezměnilo!

Ondřej Pelánek, Irena Bubeníková

Nezištná péče o památník a jeho okolí

Pan Lubomír Strážnický je obětavý a nezištný dobrovolník. Již 9 let je patronem Památníku padlých a parku U Lva. Je příkladem pro všechny. Pane Strážnický, co Vás přivedlo k této práci a vlastně i k práci pro nás, nebo snad za nás všechny?

Přesvědčení a vlastenectví. Nevím, jestli jsou taková slova ještě v módě. V roce 2009 procházely kolem parku davy lidí. Ačkoli všichni chtěli vidět vypuštěnou přehradu, zajímaly se i o pomník, kterého mi bylo pořád tak nějak líto. V roce 1923 jej věnovali občané Kyniček svým padlým hrdinům v 1. světové válce a na paměť dalším generacím. Vzpomínková akce kníničských občanů, kteří společně hledali na vypuštěném dně základy tehdejších stavení, byla nezapomenutelná a povzbudila mě v rozhodnutí vytrvat v práci. V době, kdy pozemky kolem památníku patřily státnímu podniku Lesy tu dokonce byla skládka. Po revoluci se odstranila a v roce 1996–1997 proběhla za starosty Cibulky restaurace pomníku. Proběhl zde i Brněnský plenér, řezbáři s motorovými pilami tady vyřezali dřevěné sochy, které vidáme v okolí přístaviště. Nejznámější je několik metrů vysoká zvětšenina zápalky na Rakovci. Je vidět zdaleka a díky ní se pláži „Na Špici“ lidově říká „U Sirky“.

Jak vypadá práce, kterou pomníku dobrovolně a nezištně věnujete?

První práce začínají v únoru, kdy mi semínka na okenním parapetu naklíčí a rostou. Jak se oteplí, sázím vzrostlé sazeničky a hlízy dosny. Zalévat začínám po zmrzlých a končím s prvními mrazíky, někdy v listopadu. V létě zalévám denně. Vodu si dovážím z domu sám. Spotřeba je během léta vysoká, 90 až 100 litrů denně, a to i přesto, že jsem vloni dal do země fólii, aby zamezila průsaku vody do skály

K údržbě patří i sbírání odpadků a kelímků na pivo. Nejvíce je jich v době ohňostroju.

K podzimním pracím patří rytí, shrabování listí z lípy, stříhání odkvetlých rostlin, vybrání hlíz z půdy a zazimování pomníku.

Pomník se snažím udržovat tak, jak je zachycen na dobových fotografiích, dát mu co nejvíce původní vzhled. Kvůli tomu jsem zlatou barvou zdůraznil zdobení plotu, špičky a tepané květy v horní a spodní části.

Živými květy jsou afrikáni, dosny a chryzantény. Vloni koetla i luštěnice trnitá. Kolem pomníku jsem vysázel dosny v legionářských barvách, střed tvoří červená, po stranách je bílá. Napěstoval jsem si a vysadil keře Komule Davidovi, která svou silnou vůni a velkými květy láká především motýly, proto se lidově nazývá motýlí keř. Ujaly se mi bílé a modré varianty, teď řízkuji Komuli Sun Gold. Tato zlatá varianta pokvete až do prvních mrazíků.

Byl bych rád, aby pomník a park byl nádherný. Chodí sem děti z mateřské školky, což mě moc těší, snažím se jim říct něco o úctě k lidem, kteří bojovali za nás a za nás položili své životy. Kolem chodí i turisté, tuzemští i z ciziny. Ptají se na pomník a události, které se k němu vážou. Možná je zaujme naše státní vlajka a žerd', na které je upevněna. Žerd' jsem vyrobil sám a zase jsem se snažil, aby vypadala jako ta původní. Vlajka tu vlaje od roku 2014 a bude tu i po celý rok 2018, do zakončení stoletého výročí trvání první světové války.

Bohužel se setkávám s vandalismem. Zmizelo věčné světlo, první vlajku mi kdosi ukradl i s žerdí, děkuji panu starostovi Žákovi za poskytnutí vlajky nové.

Velkou, i když krátkou radost jsem měl, když někdo k pomníku položil kytici nádherných růží. Další den jsem ji

bohužel našel odhozenou v křoví, spolu s ní tam byla pohozená i zmuchlaná státní vlajka. Chryzantény, které měly kvést červeně a bíle nevykvetly, byly pošlapané, nádoby na vody poházené. Proč?

Přesto děkuji dárci za kytici, za jeho projev úcty. Poslední dobou mě těší, že vidím zapálené svíčky, které nejsou ode mne. Snad to souvisí s 99. výročím vyhlášení samostatného Československého státu nebo se Svátkem zesnulých.

Svoji téměř každodenní práci věnuji s úctou padlým hrdinům této obce. Žiji zde od roku 1945 a s přehradou je spojený celý můj život. Rád vzpomínám na doby, kdy jsme se jako mladí kluci scházeli v restauraci U Lva. Každoročně k pomníku přicházela chasa z Kníniček. Zaspívali, zatančili, přiřukli si spolu. Na pomník položili věneček a zapálili svíčku na počest místních hrdinů.

Pomáhá Vám někdo?

Úřad městské části, a když jsem měl letos vážný úraz a nemohl jsem moc zalévat, obstarala nejnutnější záživku moje manželka. Letos bylo sucho, dosny příliš nekvetly a zůstaly nízké. Ing. Petr Juránek mi přinesl velký pytel krmení pro ptáčky.

Dobrá spolupráce je s místním úřadem, který si mojí práce váží. Před čtyřmi roky úřad intaloval velké informační tabule a lavičky, dostal jsem první sazenice keřů komule, na jaře úřad zabezpečí dovoz nové hlíny a zavede i vodu. Byl bych rád, aby zastupitelstvo podnítilo myšlenku připomínat občanům a především mladé generaci události obou světových válek

Co říká Vaše rodina na Vaši obětavou práci?

Manželka má pro ni pochopení, i děti. Moc jim za to děkuji.

Pracuji z přesvědčení, rád bych probudil v lidech vlastenectví. Přeji si podnítit bádání rodin, kteří neví mnoho o svých předcích a možných příbuzenských vazbách ke kníničským hrdinům.

Najde se někdo takový? Rád pomohu. Rád bych dal duchovní, vlastenecký a historický náboj různým věcem (třeba i hodům), pouhý konzumní styl života a globální pojetí světa nás příliš nenaplní.

Rád bych, aby se park více využíval k odpočinku, ke vzájemnému setkávání. Oslovuji tímto staré i mladé Kníničáky, celé rodiny. Prostředí je připraveno :-)

Irena Bubeníková, Lubomír Strážnický

Vážený pane Strážnický, i letos Vám patří dík naší městské části za Vaši obětavou práci. Jste nejen patronem parku a památníku, ale i Kníniček.

Je takřka neuvěřitelné, že se ještě v současné době najde člověk, který téměř každý den obdivuhodně a zcela nezištně věnuje část svého volného času péči o památník a jeho okolí a to bez toho, aby natahoval ruce a žádal o peníze. Nezbyvá, než si přát více takových zanícených dobrovolníků. Moc děkujeme!

Tajemník ÚMČ Brno-Kníničky, Ing. Lukáš Bezděk

Příroda za humny

je oblíbený seriál našeho zpravodaje. 7 x jsme se setkávali s více či méně ohroženými druhy ptáků kolem nás. Opravdu mistrné fotografie nám nezištně poskytovala známá dvojice kníničských fotografů – táta a syn, Martin a Ondřej Pelánkovi.

Společnou snahou bylo nejen ukázat jejich krásu, užitečnost a nelehký úděl, ale i podnítit zájem občanů v péči o ně.

Ze stejného důvodu již od roku 1992 vyhlašuje každoročně Česká společnost ornitologická akci PTÁK ROKU.

Červenka obecná, něžně vypadající rváč, se stala ptákem roku 2016.

Obojživelníci kolem nás zpestřovali ptačí svět.

K naší přírodě za humny patří Brněnská přehrada, která je místy hluboká až 23,5 metrů

Komu z nás nedají ryby spát?

Jsou to pánové Belán, Dostálík, Machovec, Havlíček starší a mladší, Popovič, Rozmahel a řada dalších. Někteří kníničtí rybáři nám dovolili otisknout jejich fotografie s úlovky.

Pan Zdeněk Rozmahel loví ryby od svých osmi let. K vodě přivedl i své dva syny Zdeňka a Radima.

Kapr 73 cm, rybář Michal Popovič

Amur 96 cm, 15 kg, rybář Zdeněk Rozmahel

Štika obecná, 89 cm, rybář Michal Dostálík

Demolice bývalého areálu VUT

Letecký snímek pochází z doby, kdy areál patřil VUT. Jsou vidět čtyři hlavní budovy a další menší stavby – garáže, sklady a objekt z unimo buněk. Fotografii ním poskytla ZOO, Mgr. Vaňáč. Mezi lety 1945 až 2003 sloužil kníničský areál jako detašované pracoviště Fakulty stavební pro experimentální výzkum na velkých vodních modelech přehrad, jezů, toků apod.

V roce 2003 byl tento areál odprodán městu Brnu a pracoviště Ústavu vodních staveb Fakulty stavební se přestěhovalo přímo do areálu fakulty na ulici Veveří. Ještě téhož roku svěřilo město Brno areál do správy ZOO, která ho využívala jako sklad a parkování pro techniku a materiál. Některé objekty byly pronajmuty.

Demolicí staveb bývalého areálu VUT byla pověřena firma Moravostav Brno, konkrétně hlavní stavbyvedoucí Ing. Závodný a stavbyvedoucí Lukáš Kvapil. S prací se začalo 30. října 2017. 10 zaměstnanců zde odpracovalo 50 pracovních dnů, měli k dispozici 3 velké bagry komatsu, 1 traktorbagr, mobilní drtičku a nakladač caterpillar.

Odstranilo se na 14 objektů různého charakteru, zděné budovy, likusáky, garáže, přístřešky, šachty, litinové vodovodní vedení i schody v terénu. Na místě bylo ponecháno 11 000 tun drcené sutě, přičemž cca 7 tis. tun bylo použito na zpětné zásypy. Recyklát byl dvojího druhu, směsný-cihelný a recyklát betonový. Pozemek byl urovnáván za pomoci cihlového recyklátu a křoviny vykáceny. Stromy zůstaly, pouze se ořezaly poškozené větve.

Z areálu se odvezlo asi 150 tun železného šrotu a na skládku do Žabčic putovalo asi 200 tun lepenky a izolací. Na demontáž azbestových komínů a azbestových desek z venkovního opláštění obou likusáků byla přizvaná odborná firma, která na speciální skládku odvezla asi 30 tun rakovinotvorného azbestu.

Kníničský advent

Je druhého prosince, první adventní víkend. Do jedné okrajové, nevelké městské části, kde končí nejen město, ale i okres, se sjeli umělci nevídaných kvalit! Důvodem tohoto hvězdného sročení byl již tradiční, třetí Kníničský advent.

Pan Jaroslav Pecháček z Hanušovic je držitelem tří českých a dvou světových rekordů v oboru speedcarving. Jeho bravurní práci s motorovou pilou jsme sledovali už loni, kdy z kmene 120 let starého modřínu vyřezal pannu Marii a z topolu Ježíška. Letos vznikla třetí postava, svatý Josef. Použitá část kmene modřínu vážila 250 kg, měřila 180 cm na výšku a 55 cm v průměru. Před polednem k němu přibyla ovečka. Kníničský betlém je nyní kompletní a brzy se pro nás stane neodmyslitelnou součástí vánočních svátků. Na jediný den adventu hostil pod svou střechou z chvojí tři živé ovečky, 2 bílé a jednu černou. Spolu s ním nám přinesly kouzelnou atmosféru vánoc. Krátce po desáté zahájil advent nikdo menší než moderátor České televize, pan Honza Adámek. Zejména větší děti měly radost a zážitek z toho, že ho vidí zblízka a poznávají osobně. Jeho současný „AZ kvíz junior“ soutěží o popularitu se stále oblíbeným, dřívějším seriálem „Záhady Toma Wizarada“, kde ztvárnil hlavní roli.

Druhý účinkující byl z Kníniček. Místní, ale stále velmi populární. Kolem pódia bylo narváno, mobily a fotoaparáty fotily o závod. Na pódiu stáli, slovy paní ředitelky Zrostové: „*Malí a velcí andílci mateřské školky Studánka*“. Recitace, zpěv, hudba. Před zaslouženým potleskem popřála paní ředitelka všem přítomným vánoce provoněné vanilkou, medem, hřebíčkem a skořicí. Jako správný pedagog nezapomíná povzbudit a motivovat: „*Jak na Nový rok, tak po celý rok!*“

Moderátor Honza uvádí třetího, rovněž místního účinkujícího, známou psí dvojici Jessy a Meggie s doprovodem, paní Ing. Arch. Janou Tesařovou a slečnou Ivetou Přecechtělovou, studentku veterininy. Honza jednoduše vysvětluje pojem canisterapie, canis – pes, canisterapie – pomáhati psem :)

Před rokem 1989 využívalo zdravotnictví koně v rámci hypoterapie tělesně postižených, canisterapie přišla až v 90. letech. Je tedy nová nebo stará? Jak to vidí pan Dr. Nicholas J. Saunders? „Není snad zvířete, které bychom znali lépe než psa, které bychom více milovali, a kterému bychom více důvěřovali. Léčebné účinky života se psem nejsou

objevem moderní psychologie, lidé je znají již tisíce let.“ Rozdílnost obou psů je zřetelná okamžitě. Krasavec Jess, rezavobílá border kolie, miláček od pohledu, je nesmírně vstřícný pes, který se radostně a neúnavně věnuje rozdávání lásky lidem kolem sebe. Na tajný povel své paničky Jany rozdal Jess bezpočet pusinek, pro které si k pódiu přišly nejen děti. I v době, kdy už je Jess z pódia zase dole a jeho „pracovní doba“ skončila, těší a olizuje lidi i bez povelů. Velká, hrubosrstá kříženka Meggie budí svým černošedým zbarvením respekt. Na povel paničky Ivety předvádí své dovednosti s míčkem a plížením. Oba pejsci ovládají četné prvky dog-dancingu, které možná uvidíme někdy příště. Iveta říká, že se k canisterapii dostala díky Janě, podle Jany stojí za vším Jessy. Už jako štěně vycítil smutné lidi, kteří na první pohled ani smutní nebyli. Jessyho citlivost byla čím dál zřetelnější.

Od obou paniček se dozvídáme další informace: psi se využívají k práci s pacienty, kteří obtížně komunikují. Mohou to být autistické nebo deprivované děti, osoby mentálně a tělesně postižené nebo apatické. Velmi záleží na tom, v jaké je pacient zrovna náladě. Téměř vždy se sblíží pes a klient během první návštěvy. Nemusí to být hned, často musí pes pacienta nejdříve dobít pozitivní energií, posilnit, a teprve potom je možná spolupráce. Pouze jeden zatvrzelejší pacient odložil svá trápení až během druhé návštěvy.

Interaktivní divadelní pásmo „Vánoce v manéži aneb jak to vidí klaun“ bylo hravé a humorné. Dva klauni, Jujda a Jejda, seznámili naše nejmenší děti s adventem a adventními postavami.

Klauny vystřídal kytarová hudební skupina Alfasrnc. Na fotce možná vypadají staticky, ve skutečnosti jsou ale plní energie a velmi vtipní. Moderátor Honza se chtěl dozvědět, proč má skupina v názvu „alfa“.

Nejsilnější, nejúspěšnější? Muži se silnými geny, v kondici nebo vzdělaní? Nakonec zdůvodnění jejich „alfa“ přece padne. Alfa ne kvůli zpěvu nebo textu písní, ale proto, že jsou krásní :) A proč srnec? Srnec má rád les, stejně jako oni :).

Svou první píseň nazvali písní o lásce, jmenovala se docela prostě „Irish Whisky“. Ještě větší ohlas publika získala píseň „Mám pupek jako sud“, která se nápadně podobala známé písničce Ewy Farne „Mám boky jako skříň“.

Taneční skupině Virginia Brno se naše náves zalíbila natolik, že opustila pódium. Kočičí hlavy a ještě k tomu mírně do kopce, to je prý výzva, které nelze odolat. Tancovali legračně, dynamicky a přesně.

Pianista roku a z pořadu Hýbanky všem dětem

dobře známý klavírní virtuóz Zdeněk Král hrál klasické a romantické skladby a skvěle improvizoval. Dětem by z pohádek uměl zahrát cokoli, kdybychom mu ovšem dopřáli více elektřiny. Venkovní infrazářiče jeli naplno a i když je pořadatelé doplnili

infrazářiči z plynových bomb, nepodařilo se v některých momentech špičkový odběr pokrýt.

Shadow Quartet a jejich adventní smyčcový koncert patřil k perlám programu. V širokém repertoáru klasické hudby v tradičním a netradičním podání nechyběl šavlový tanec ani čardáš. K této vynalézavé čtveřici patří i zápis do Guinnessovy knihy rekordů kvůli jejich světovému rekordu v rychlosti hraní. Skladbu „Let čmeláka“ od N.A. Rimského-Korsakova jsme letos neslyšeli, protože teplota na pódiu, všem infrazáříčům navzdory, nedosáhla požadovaných 17 stupňů :(Své vystoupení zakončili písní „Sedm statečných“ a přáním, abychom stateční byli i my. Abychom bojovali za čest, společenství, přátelství, za hodnoty, které se jakoby vytrácí...

Pokud by Kníničský zpravodaj na svých stránkách oslavil již všechny naše mimořádné dětské a dospělé osobnosti, mohli bychom se přesunout k sousedům do Moravských Knínic a těšit se z našeho téměř rodáka, vlídného písničkáře Pavla Helána. Jelikož ale jsou Kníničky coby zdroj šampionů republikového, evropského a světového formátu nevyčerpatelné, představíme si

Pavla raději hned. Je druhý ze čtyř synů a jako jediný zdědil hudební nadání po prarodičích. Na kytaru se naučil hrát až když mu bylo 22 let, posléze zvítězil v televizním pěveckém pořadu Do-re-mi, koncertoval v Malajsii s německým Octoberfest bandem, působil v revivalové kapele U2 a v alternativní cimbálové kapele Medicimbal, spolupracoval se zpěvákem Petrem Bende, Tomášem Klusem, Honzou Nedvědem a skupinou Hradišťan. Před čtyřmi lety se stal finalistou talentové soutěže Československo má talent, v níž byl oceněn především za svůj osobitý humor a chytlavé písně. Texty písní si skládá převážně sám, některé jsou vyloženě komické, jiné v sobě nesou hlubší myšlenku a jsou inspirovány čtením Bible. Přesně takové bylo jeho hudební vystoupení. Navíc naučil

publikum, jak tančí správný rapper: stačí dva taneční pohyby, kapuce a zaškrčené hrdelní pazvuky o jé, jé, a-ha. Uvidíme, jestli jeho úsilí padlo v Kníničkách na úrodnou půdu :)

Vyvrcholením hudebního programu celého adventu byla společná produkce Pavla a Shadow Quartet. Píseň Babička zpíval a hrál Pavel Helán sám jen na začátku, postupně se k němu přidávaly jednotlivé smyčce. Ve finále hrálo všech pět strunných nástrojů a stálo to za to! (...jaké je to asi být babičkou? ... prožít dvě světové války, nosit brýle do blízka i dálky...)

Vystoupení zpěvačky Katie Kei neproběhlo tak, jak publikum očekávalo. Z pódia se vyvalil kouř, dým a síra a pódium ovládl sám pán pekla, Lucifer osobně. Spouštěl hrůzu a šířil strach. Katie chtěl unést do pekla jako první. Jen s velkou námahou se moderátorovi a publiku podařilo zabránit nejhoršímu a vysvětlit mu, že přišel příliš brzy a musí počkat do 5. prosince.

V publiku najednou proběhlo vzrušení a diváci se houfně přesouvali na ulici Ondrovou a U Kaple. Zaplnili chodníky a čekali na něco úžasného. A to úžasné skutečně přišlo, pořádná čertovská paráda. Průvod čertů a jejich přirozená ohňová show, nezbytné vidle na odvážlivce, řetězy, pytle a žebříňák na hříšníky. Lidé

zřejmě věřili ve vítězství dobra, příchod Mikuláše a jeho andělů. Pekelných sil jakoby se ani nebáli. Mikuláš a andělé nezklamali a skutečně přišli, v tu chvíli však zbaběle zmizel Lucifer, zanechávajíc svoji bandu pekelnou andělům napospas! Čerti se však nehodlali vzdát. Přinesli si svoji váhu na hříšníky a jejich špatné skutky, kterou vymyslel a nechal sestrojít samotný čertů tajemník! Atmosféra pořádně houstla, dramatická hudba hrála na nervy, čerti předváděli sebe a své síly a vybírali, koho si zvaží. Děti křičely. Některé se bály, a jiné zase moc chtěly na pódium na váhu. Nedostalo se na všechny, snad příště. Vedle dobrotivých poslů nebe čerti pomalu krotli, až zkrotli úplně a dokonce se z nich stali milácci publika. Fotografování s mazlíky nebralo konce.

S Mikulášem jsme sborově odpočítali deset, devět jedna, a v tom okamžiku se Kníničky rozzářily všemi svými vánočními světly, která pro nás budou svítit až do Tří králů.

Andělé s Mikulášem rozdali hodným dětem (a to jsou přece všechny) mikulášské balíčky. Stylový pytlíček průměrné velikosti, naplněný po okraj, v sobě skrýval nadprůměrný obsah: lízátka, perník, čokolády, oplatky, pitíčko a mnoho dalšího. V této obci se vyplatí mít děti! (Nebo taky skvělé pořadatele, kteří hlídají akce supermarketů, aby nepřekročili limit a přesto mohli nadělit co nejvíce).

Vedle dobrotivých poslů nebe čerti pomalu krotli, až zkrotli úplně a dokonce se z nich stali milácci publika. Fotografování s mazlíky nebralo konce.

Zcela na závěr vystoupila místní hudební skupina Rekreační 3. Netradiční džez zpíval pro nás známý a oblíbený zpěvák Jiří Slatina, na kytaru válel Josef Mucha, na baskytaru Ladislav Krajčo!

Ačkoli jsme už byli všichni plní všech nejrůznějších zážitků a byla nám za celý

den pořádná zima, vydrželi jsme! Rekreační 3 má své věrné a velké fanoušky!

Pro děti byli i letos celý den k dispozici kováři z brněnské Střední průmyslové školy Sokolova. Tato interaktivní zábava se dětem stále líbí, společně s kováři vyráběly hřeby a drobné lístky.

Od dvou do pěti zářily v tělocvičně další hvězdy, patnáct žen a tři mladíci, kteří vedli letošních devět dílniček!

Každou z nich navštívilo kolem sedmdesáti dětí. V osvědčené rodinné dílně paní místostarostky Juránkové děti pletly z připraveného těsta vánočky a hned, co je Juránkovi upekli, děti je s požitkem snědly.

V dílničkách, které připravila paní zastupitelka Ištvanová, vyráběly děti vánoční přáníčka a dekorace nebo dárky pro rodiče a prarodiče. Možná, že i na Vás čeká pod stromečkem nějaký takový nádherný dárek.

Jako malé poděkování zveřejňujeme alespoň některé dobrovolníky při práci, bohužel ne všechny. Všichni však víme, kdo přiložil ruku k dílu :), paní Ištvanová jim ještě jednou mnohokrát děkuje.

I my občané bychom rádi poděkovali organizátorům letošního Kníničského adventu. Jsou to stále ti stejní lidé jako loni a předloni. Velký dík patří panu tajemníkovi Lukáši Bezděkovi, paním zastupitelkám Lence Ištvanové, Mirce Keprtové a panu Aleši Chrastilovi. Na nich spočíval největší díl několikaměsíční práce, která často zabírala volné večery a víkendy.

Pane tajemníku, čertovskou parádu jste do Kníniček přenesl Vaší rodné obce. Kulturní program a dílničky jsou ještě navíc. Zvládnout tohle všechno je úžasné dílo.

My jsme advent pořádali ze srdce pro lidi a věříme, že se líbilo. Tady v Kníničkách jsou skvělí, obětaví lidé, kteří jsou ochotni udělat něco zdarma a bez nich by to celé vůbec nešlo. Díky nim si Kníničky mohly dovolit uskutečnit advent v tomto rozsahu. Moc si jich vážím. Nechci děkovat jmenovitě, kdybych opomenul kteréhokoliv dobrovolníka, bylo by to špatně, práce bylo opravdu dost. Na webu úřadu najdete video nejen z Kníničského adventu 2016, ale brzy i z letošního.

Kníničský advent je každým rokem lepší. Přibyly tvůrčí adventní dílny, slavné skupiny a zpěváci, přibyli i čerti a jejich ohňové efekty. Každý z nás si asi umí představit, že jste adventu obětovali hodně času i námahy. Moc děkujeme.

Ing. Lukáš Bezděk, Ing. Irena Bubeníková

Čertovská cháska se rozlézá...

Vyprávění čertovského tajemníka mě inspirovalo k sepsání této krátké informace o expanzi našich čertů do Hrušovan. Fotografie, které věrně dokreslují tamní atmosféru poskytl Ing. Martin Pelánek. Snaha kníničských čertů je pochopitelná. Z Kníniček si totiž žádné oběti do pekla neodnesli a tak hned další noc zkusili štěstí jinde. Bylo to asi takto:

„Cítili jsme se jako celebrity. Zničený zámek, na podlahách písek, jídla a pití, co hrdlo ráčí. Obsadili jsme obě zámecká patra a rozpoutali pořádnou divočinu. Odpalovali jsme pyrotechniku, mávali hořícími loučemi a plivali oheň a síru jak peklo káže. Před zámkem na nás čekalo asi tisíc lidí. My jsme ale chtěli starostu. Unesli jsme ho ve chvíli, kdy mluvil k lidu ze zámecké terasy: „Nebojte se, žádní čerti nejsou“. Vtáhli jsme ho do pekla, a co peklo jednou schvátí, to jak známo nenavrátí. Co je to jeden starosta na dvacet čertů. Divočení za okny nás jen dostalo do nálady a hurá mezi hříšníky! Pořádně jsme jim ten starostův nesmysl o čertech vytmavili, už mu nikdo nikdy věřit nebude.

Smůla ovšem byla, když se nám do toho namíchala nebeská cháska s Mikulášem. A zrovna ta stejná, co u nás doma.

Nakonec se všem dětem bez výběru rozdalo 400 mikulášských balíčků a ještě jsme se s nimi museli fotit. Jediné, co nás usmířilo, byly ty plné stoly. Hrušovanští prý zdarma poskytli stany a 3 pořadatele na Kníničský advent, dobré duše v pekle nechceme!

Inu co, odpočneme a příští rok to rozjedeme naostro! Do té doby – sekejte dobrotu! My Vás sledujeme! Čerti nikdy nespí!“

Trnůvka z Jinačovic

nám zahrála vánoční divadelní hru. Se sousedy z Jinačovic vystupují pravidelně i kníničtí občané. Nechyběla hudba, písně, interakce s diváky, vánoční koledy ani interakce s diváky. Pohodové představení v předvánočním shonu potěšilo.

Tradiční předvánoční babinec

se těší stále velké oblibě žen všech věkových kategorií.

U svařeného vína, šálku kávy nebo čaje vznikají krásné dekorační práce z živých květin – orchideí , větví jehličnanů a vánočních ozdob. Ženy s sebou přinášejí cukroví z vlastní kuchyně, atmosféra je dokonalá.

Tento pátý "babinec" pořádala Lenka Ištvanová a Hana Juránková

Rozloučení se starým rokem a přivítání roku nového

proběhlo tradičně na parkovišti před cukrárnou. Po parádním ohňostroji nabízela MČ Brno Kníničky svým občanům horké nápoje a upomínkové perníčky. Milé přátelské setkání sousedů a známých provázela četná přání zdraví, štěstí, lásky a spokojenosti.

Příloha kroniky

MĚSTSKÉ ČÁSTI

BRNO-KNÍNIČKY

2017

František Tesař – nejstarší výčepní na jižní Moravě

Ráda zveřejňuji článek z Vyškovského deníku, Racek Attila. 25. června píše Anna Tišnovská o nejstarším výčepním na jižní Moravě, kterým je náš občan František Tesař!

„Říkají mi děda. Pozvání na pivo ale odmítám, povídá výčepní z otevřené garáže.“

Za dědou do garáže na jedno, říkají stálí hosté, kteří už bezmála dvacet let chodí do brněnské kníničské Rekreační ulice za dobrým pivem. V otevřeném garážovém výčepu je tam téměř každý letní večer přivítá František Tesař. „Dopoledne vyrábím zmrzlinu. Odpoledne se potom věnuji hostům a načepuji jim pivo podle jejich přání,“ říká pětáosmdesátiletý výčepní, pan František Tesař. Narodil se 11. května 1932 v Křepicích na Znojemsku, pochází ze třinácti dětí.

Pane Tesaři, v květnu jste oslavil pětáosmdesát let a stále stojíte za výčepem. Co vás k této profesi přivedlo?

Za výčep jsem se dostal až v důchodu. Po revoluci končily velké podniky, takže mnoho lidí přišlo o práci, podobně skončily i dcera se švagrovou. Rozhodly se to vyřešit založením vlastní cukrárny. Začínali jsme spolu a dodnes ji vedeme jako rodinný podnik. Stálo nás to všechno ale velké úsilí.

Jak to? Nebyli zákazníci?

Tehdy byla jiná doba, lidé bez vyučení se pouštěli do různých podnikání. Automechanik se stal ze dne na den řezníkem, švadlena zase úřednicí. My jsme měli tu výhodu, že švagrová byla vyučená cukrářka. Jenže jsme neměli žádné speciální vybavení. Nakonec jsme složitě přes známého v zahraničí sehnali chladicí zařízení a malý stroj na zmrzlinu. Stál tehdy tolik, co dvě auta.

Ale určitě takový neměla každá cukrárna...

To ne, jenže se dcera kvůli tomu musela zadlužit. Pomáhali jsme jí se ženou, jak jsme mohli. Byl jsem už v důchodu, ale jezdil jsem si přivydělat na stavby do Německa, abychom mohli rozjet podnikání. Nelituji toho, protože lidé, a dříve to byli hlavně turisté, co šli od přehrady do Kníniček, stáli venku před cukrárnou fronty.

A už když jste zakládali cukrárnu, jste chtěl mít i vlastní výčep?

S pivem jsem začal mnohem později než se zmrzlinou. Když v Kníničkách pořádali hody, zařizovali jsme občerstvení a čepovali pivo. Jenže nám jednou několik beček zbylo. Řešili jsme, co s nimi, jestli je vrátit. V cukrárně totiž pivo nevedeme. Místní chlapi ale řekli, že je máme dát do garáže a že si to přijdou vypít. Skutečně přišli a tak to všechno začalo.

Jak zvládáte novinky, jako je elektronická evidence tržeb?

O to se nestarám, jenom točím pivo a starám se o hosty. Novou pokladnu přenechávám dceři, která si na to musela udělat kurz. Taky nás to stálo hodně peněz. I když nám ze začátku tvrdili, že to nezatíží ani malé provozy. My jsme na ten systém ale šetřit museli. Navíc mám pocit, že kvůli tomu ztrácím postřeh.

Co tím myslíte?

Netrénuji tolik mozek. Dřív jsem každému psal na lístek, potom to z hlavy pohotově sečetl. Byl to pro mne takový mentální trénink, ten vám účtenka z pokladny nezajistí. Podobné procvičování by potřebovaly i děti, které dnes chodí všude s telefonem v ruce. Dokonce i když přijdou k nám do cukrárny na zmrzlinu, útratu počítají na něm.

Co vás na povolání výčepního nejvíce baví?

Nejlepší ze všeho je, když se k vám vrátí spokojený host. A mnozí se vracejí dál, protože jim pivo, které čepuji, chutná líp než jinde. Štamgasti mi dokonce začali říkat děda.

Máte hodně stálých hostů?

Stálých hostů máme tolik, že se nám už po několika měsících po otevření výčepu nevešli do garáže. Pár místních si proto naproti přes ulici pod velkým ořechem postavilo dvě lavičky. A ty jsou tam dodnes. Syn, který po mně převzal moje původní řemeslo a pracuje ve stavebnictví, pak naproti výčepu udělal posezení se stříškami. Chodí sem třeba jedna skupina pětasedmdesátníků. Ještě před pár lety si chodili zahrát nohejbal a pak k nám na pivo. Teď už chodí jenom na to pivo.

U vás se dělají fronty doslova na ulici...

I když jsme s tím zpočátku nepočítali, jeden rok jsme dokonce vytočili tolik piva, že nám to zástupci dodavatele nevěřili a přijeli se k nám podívat. Tehdy jsme měli ještě zapůjčený malý výčep. Když to viděli, tak nám darovali větší výčepní stojan.

Vzpomínáte rád na nějakého oblíbeného významného hosta?

To můžu jen těžko soudit, hostů, na které rád vzpomínám, bylo hodně. S oblibou ale vzpomínám na bývalého ministra obrany Vladimíra Vetchého. Působil i v Bystrci, a jednou za čas jezdil sportovat na přehradu. Pak se tu zastavil, seděl venku pod přístřeškem a vedle sebe měl ochranku. Někdy si taky rád načepoval pivo sám. Taky k nám jezdila herečka Gabriela Vránová. Spíš než na pivo do garáže se ale radši zastavila do cukrárny na větrník.

Čím to je, že vaše pivo si oblíbilo tolik lidí?

Zkoušeli jsme více značek, každá si našla své fanoušky. Máme ale jen malý výčep, stačí nám, takže posledních pět let čepujeme Starobrno a Rychtáře. Ten

chutná lehce po karamelu, takže ho mají rády i ženy. Že bychom ale vybírali nějaká speciální piva, pro to nemáme důvod. Lidé se k nám vracejí kvůli prostředí i tradici.

Jak dlouho ta tradice trvá?

Naše rodinná cukrárna oslavila loni pětadvacet let od vzniku. Výčep jsme potom otevřeli v roce 1999. Tehdy totiž v Kníničkách žádná pořádná hospoda nebyla. Původní obecní hospodu, která tu byla za socialismu, zrušili a lidé se neměli kde scházet. Přestože jsem nikdy před důchodem výčepního nedělal, začalo mě to bavit.

Jaké je vaše původní povolání?

Vyučil jsem se klempířem a ve stavebnictví jsem také celý život pracoval. Tato profese mne nakonec dostala do Brna. Pocházím z Křepic u Znojma, ale našel jsem si v Brně místo v Pozemních stavbách. Dělali jsme tehdy zakázky v Německu, na Ukrajině a dokonce i v Sýrii. Stavěli jsme továrny a já jako klempíř trávil většinu času na střechách. Byla to těžká práce, ale bavila mne. Díky ní jsem poznal svou ženu.

Jaké mají v Sýrii pivo?

Vzpomínám si jen, že se prodávalo v takových malých plechovkách. A bylo opravdu hodně sladké.

Se ženou jste se tedy po pracovních cestách stěhovali do Kníniček?

Pro manželku, která byla vyučená tkadlena, nebyla v Brně práce. Takže jsme se přestěhovali do Rýmařova. Dcera tam ale začala mít zdravotní problémy, proto jsme se vrátili zpátky do Brna. A když nemohla moje žena pracovat v oboru, tak si na inzerát našla práci správcové ve sportovním areálu Rosnička v Žabovřeskách.

Takže jste bydleli přímo tam?

Ano, manželce jsem pět let pomáhal s údržbou areálu. Pamatuji si hlavně na zimy, kdy jsme tam dělali kluziště. Střídali jsme se v noci a chodili jsme ho stříkat vodou, aby co nejdéle vydrželo. Potom nám stavební firma, u které jsem pracoval, nabídla služební byt. Mojí ženě se v bytě nelíbilo, tak jsme náhodou zjistili, že se prodává domek v Kníničkách.

To je ten, ve kterém je dnes cukrárna?

Ano, provozovnu jsme předělali z našeho bytu. Zákazníci teď sedí tam, kde jsme měli dříve obývací pokoj. Provozovna také bývala dříve menší. Několikrát jsme cukrárnu i výčep přestavovali. Vystačili jsme si sami. Všechno od podlahy až po strop navrhl syn.

Ve výčepu máte netradiční výzdobu...

Jsou to kresby od malíře Jana Bodečka. Už tam patří, většina hostů se na ně také ptá. Líbí se jim.

V pondělí máte výčep zavřený. Co ten den děláte?

Musím se přiznat, nudím se. Ve volném čase třeba sleduji v televizi sportovní utkání, nikdy jsem ale sám nesportoval. Zůstalo mi to asi z dob, kdy jsme s manželkou spravovali Rosničku. Tam se výborně koukalo na atlety i tenisty. Rád si také pustím dechovku. V pondělí večer se už ale vždycky těším na to, až zase přijdou lidi, jak se říká, na jedno.

Zůstávají u jednoho?

Nikdy. I když si samozřejmě vymýšlí nejrůznější výmluvy, aby nevypadali, že moc pijí. Říkají třeba, vždyť si pokaždé objednávám jen jedno, jen stále dokola. Zejména ti starší zmiňují, že jim doktor přece jedno povolil, jen neřekl, jak velké.

Musel jste někdy hosta, který už měl hodně vypito, vyhodit?

Přestože tu za ta léta už mělo popito hodně hostů, nikdy jsem nikoho vyhazovat nemusel. Říkají mi dědo, ale pořád ze mě mají respekt. S většinou se navíc známe tak dobře, že když dopijí, odvezeme je s dcerou autem domů.

Proč si myslíte, že si vás hosté tak váží?

Je to jednoduché. Vždycky se jim věnuji, načepuji jim co chtějí a jak chtějí. Nikdy od nich ale nepřijímám pozvání na pivo nebo na panáka, to se totiž nehodí.

Odpočinout si od každodenního čepování tedy nejspíš v blízké době neplánujete? Rozhodně ne. Baví mě to a dokud budu moci, za výčep se rád postavím. Uvidím, co bude dál. I když už teď rodina zvažuje, že mě nechají zapsat do České knihy rekordů jako nejstaršího výčepního.

Vyjela dvacítka nových tramvají

Od nového roku jezdí Brnem 20 nových tramvají. Spolu s již pokřtěnou tramvají ze 7. října téhož roku, nesoucí jméno po architektovi Bohuslavu Fuchsovi, se dvacet nových vozů seřadilo 22. prosince od Moravského náměstí až po hlavní nádraží. Vytvořily vlak dlouhý 600 metrů, což představuje prozatím nejdelší úsek, jaký kdy nové tramvaje pokryly. V Brně jsme tak dosáhli českého rekordu, kterému předcházela jen rekord s dvanácti tramvaji o celkové délce 372 metrů v roce 2009, rovněž v Brně.

Křest probíhal na náměstí Svobody. I v minulých letech se křtilo, ale vozy byly pojmenovávány dívčími jmény. Nyní ředitel Dopravního podniku města Brna, Miloš Havránek ve spolupráci s primátorem panem Petrem Vokřálem oslovili městské části se zadáním vybrat významnou osobnost, typickou pro jejich čtvrť.

Za městskou část Kníničky byl vybrán zachránce Brněnské, tehdy Kníničské přehrady, hrázny František Šikula. Pan Šikula byl již těsně po válce za tento hrdinský čin vyznamenán a odměněn částkou ve výši 40 000 Kč. Vyznamenán a odměněn byl i pan Ladislav Dolníček, který za svůj významný podíl na záchraně hráze obdržel 20 000 Kč.

Tramvaje byly pokřtěny podle následujících osobností

1. Bohumil Konicer, legionář v první světové válce, Bohunice
2. Generál Emil Boček, válečný veterán z druhé světové války, pilot britského královského letectva, Bystrc
3. Vladimír Menšík, významný český herec a bavič, Černovice
4. Ludvík Štěpán, básník, prozaik a profesor slavistiky na Masarykově univerzitě, Brno-jih
5. Alfréd Regner z Bleylebenu, profesor na Vysokém učení technickém, Jundrov
6. František Šikula, hrázňý, který za 2. světové války zabránil ustupující německé armádě vyhodit hráz přehrady do povětří
7. Jindřich Čoupek, odbojář a parašutista, popravený v Mauthausenu, Komín
8. Karel Höger, významný herec, žil v Králově Poli
9. Josef Trávníček, líšeňský folklorista, který obnovil tamní hody i ostatky
10. Viktor Kamil Jeřábek, spisovatel a publicista, Maloměřice a Obřany
11. Vlastimil Bubník, olympionik, fotbalista a hokejista, který žil v městské části Medlánky
12. Jan Hruška, malíř, který používal unikátní metodu injekční stříkačky a jehly, Řečkovice
13. Alfréd Löw-Beer, významný brněnský továrník, který žil v městské části Brno-sever
14. Erich Roučka, vynálezce, který ve Slatině založil továrnu na výrobu regulátorů parních kotlů
15. Eliška Rejčka, česká a polská královna, která na Starém Brně založila cisterciácký klášter, Starý Lískovec
16. Nataša Gollová, divadelní a filmová herečka, Brno-střed

17. Konrád Dubský, radiotelegrafista za druhé světové války, Vinohrady
18. Dušan Jurkovič, významný architekt, Žabovřesky
19. Jan Gajdoš, olympionik a mistr světa v gymnastice, Židenice
20. Bohuslav Fuchs, významný brněnský architekt, pokřtěna již dříve

Pro technické fandy mezi námi uvádím pár technických údajů

Tramvaj ŠKODA 13T je pětičlávková nízkopodlažní jednosměrná tramvaj designu Porsche. Sestává ze dvou krajních článků, dvou vložených zavěšených článků a prostředního článku. Krajní články a prostřední článek jsou uloženy na trakčních podvozcích. Zavěšené články tvoří nízkopodlažní část, celkem 48% z plochy pro cestující. Vozíčkářům slouží výsuvné plošiny v místě druhých vstupních dveří. Maximální obsaditelnost tramvaje je 269 míst, z toho 68 sedících a 201 stojících.

Tramvaj je vybavena čtyřmi dvoukřídlými a dvěma jednokřídlými dveřmi, její délka je 31,06 m, výška 3,7 m a šířka 2,46 m. Pracoviště řidiče je plně klimatizováno a je nově vybaveno dvojicí monitorů kamerového systému. Čtyři kamery jsou umístěny vně tramvaje a čtyři v interiéru. Celková hodnota dvaceti nových souprav činí 1,2 miliardy korun.

Tramvaj Františka Šikuly má číslo 1936.

Text uveřejněný v tramvaji Františka Šikuly

František Šikula, hrázny Kníničské, dnes
Brněnské přehrady

(nar. 26. února 1894, zemřel 16. ledna
1971)

Nervózní Němci, Češi domáhající se svých práv, protektorátní bída a blížící se fronta. Poslední dny nacistické okupace za druhé světové války v Brně se nesly ve znamení náletů, stanného práva a rychlých procesů.

Mosty a hráze byly na sklonku války důležitější než kdy předtím. Vojáci wehrmachtu zlikvidovali hned několik mostů přes řeku Svratku a zpomalili tak postup Rudé armády, která kousek po kousku osvobozovala jižní Moravu. Postupně vyhodili do vzduchu mosty v brněnských Pisárnkách, Bystrci a pod hradem Veverí. Jediným volným přechodem přes řeku Svratku zůstávala hráz tehdy téměř nové Kníničské přehrady.

Nově postavená elektrárna byla nebezpečnou zbraní v plánech německých okupantů. Už během její stavby bylo do tělesa hráze uloženo 18 metrů dlouhé potrubí, které vedlo od povrchu až k základům a mělo v případě nutnosti sloužit k rychlému zničení hráze. Zprvu se Němci báli sabotáže a proto nechali potrubí v roce 1941 naplnit pískem. O 4 roky později však potřebovali hráz zničit.

Destrukci hráze by vznikla průlomová vlna, která by způsobila katastrofální povodeň. Milióny kubíků by zaplavily části Kníniček, Bystrce, Komína, Jundrova, Žabovřesk a Starého Brna až po Modřice.

Zabránila jim v tom chytrost a odvaha tehdejšího hrázného Františka Šikuly a jeho kolegů.

Jak to tehdy bylo?

Nechme promluvit pana hrázného Šikuly slovy určenými v září 1945 paní Novotné, redaktorce Rovnosti.

„Naplnit potrubí pískem jsme měli proto, že se písek dá snadno vyplavit proudem vody a potrubí je zase použitelné. Tak chytří jsme byli ovšem taky, i když si to Němci o nás nemysleli. Proto jsme po domluvě s inženýrem doktorem Lossmannem potrubí vrchovatě zasypali kamením a štěrkem a zazdili je betonovou zátkou. Nic se nedělo, až přišel březen a duben 1945. Tehdy se fronta přiblížila k Brnu a my jsme se začali bát vysokého stavu vody v přehradě. Nevyužitá voda se totiž z přehrady vypouštět nesměla, všechno byla sabotáž, velezrada a Bůh ví co. Němci měli jiné starosti a tak jsme snižovali hladinu ze všech sil. Ale přece na nás nezapomněli. Co se ničení týče byli nacisté vždycky důkladní.

V noci 15. dubna 1945 po jedné hodině přijelo auto, z něhož vyskákala desítka německých vojáků s velitelem, že budou hlídat přehradu sami a že musí být vyklizeno minové potrubí, ale hned. Bylo nám všelijak. Přehradě, strojnímu zařízení, elektrárně hrozila zkáza. A tak jsme si řekli se všemi zaměstnanci přehrady, že budeme dělat všechno, jen aby zed' do povětří nevyletěla. Začali jsme tedy vytloukat betonovou zátku z potrubí takovým způsobem, že jsme za dva dny udělali 20 cm. A při tom otloukli půl zdi, předstírajíce, že hledáme otvor. Ale potom to už šlo ráz na ráz.

24. dubna přejely přes přehradu německé protitankové a protiletadlové baterie. Němci se usadili na levém břehu a obsadili budovy přehradní správy. Nás vyhnali a tak jsme se nastěhovali do elektrárny do revizní štoly, která se táhne přehradní zdí. Poněvadž začalo bombardování a všude kolem přehrady na Bystrc i Kníničky dopadaly granáty a šrapnely, museli jsme zastavit elektrárnu.

Dne 25. dubna odpoledně přijel takový hrhr esesák. Vytáhl plány přehrady a vyzval mne, abych mu ukázal minové potrubí. Krve by se ve mně nedořezal. Věděl jsem, že teď nejde o elektrárnu, ale také o mne. Když se seznámil se stavem věci vyhrožoval okamžitým zastřelením za sabotáž. Začal jsem mu vykládat, že jsme se

snázili, ale že to nešlo, že nás pořád bombardují. A měl jsem štěstí. Sotva jsem to dořekl, jako na zavolanou se ozvalo hřmění „samoljotů“ a nedaleko nás k pilíři nedaleké autostrády padla bomba. Trochu to s námi zatřásl a milý Němčík zkrotl a honem se hleděl dostat z místa, kde to tak páchlo frontou. Všechno nám odkývoal a dal dokonce rozšroubovat třicetimetřový stožár, připravený pro elektrické přehradní vedení, v naději, že tato barikáda zastaví sovětské pancéře. Potom uložil vojákům vytrhat dlažbu na mostě a do děr vložit devět protitankových min a odjel, nechávaje na levém břehu vojáky, kteří nevěděli nic o stavbě zdi, ani o revizní štolě u jejíhož východu se střídaly naše hlídky s bílým ručníkem, které měly Rusům naznačit, že most je podminován. V noci potom Němci vyhodili do povětří mosty v Bystrci a pod hradem Veveří. Jen most přes přehradu, jediný přechod přes řeku, dosud stál.

My jsme zatím seděli v elektrárně, poslouchali střelbu a odhadovali, kde asi mohou být sovětská vojska.

Dne 27. dubna jsem najednou uslyšel přes hukot přehradního jezu volat z druhého břehu člověka. Byl to bystrcký Dolníček. Rusové jsou prý už v Bystrci a posílají ho, aby zjistil, kde jsou Němci. A v tu chvíli jsem nenáviděl ten hučící splav a vítr, který mi rval slova od úst a pro který jsem se nedověděl, jestli rozuměl, že most je zaminován. A nedalo mi to. Oblékl jsem si svůj strážcovský gumák, proplížil se štolou na druhý břeh a lezl opatrně na kopec, abych konečně uviděl sovětské tanky, děla a rudoarmějce. Chtěl jsem tam na ně počkat a seskočil jsem proto do níže položené rokliny. V tom jsem ucítil v boku prudkou ránu a měl jsem pocit, že jsem již mrtev. Ale nebyl jsem. Měl jsem štěstí. Kulka proletěla bokem. Přitiskl jsem se k zemi a čekal jsem, až Němci přestanou střílet. Bok mě sakramentsky pálil, ale přesto jsem se doplížil nazpět do elektrárny. Asi za hodinu nato se objevil na pravém břehu Dolníček asi s patnácti rudoarmějci a Němci do nich začali pálit. Sovětsí vojáci se proto stáhli, zničili německé pozice a přijeli 29. dubna s tanky. Byl jsem jako strojník před léty ve Stalingradu a umím rusky. Vylezl jsem na most a ukázal jim, kde jsou položeny miny. Dal jsem si od ruské doktorky ošetřit ránu a šel jsem si lehnout. Přehrada byla zachráněna.“

Nebylo však všemu zlu konec Nacisté okolí přehradu pořádně zaminovali a než mohly být všechny nastražené miny odstraněny, usmrtily nebo zranily některé vojáky a civilisty. Z místních občanů podlehl zranění výbuchem miny Václav

Zbořil. Podobně František Stodůlka byl zraněn a popálen na noze, léčil se několik roků, až nakonec následkům zranění podlehl. Ludvíku Žaliovi utrhla mina nohu, ale lékařům se přesto podařilo zachovat mu život.“

Hrázný František Šikula prožil s Brněnskou přehradou třicet let života a byl i u toho, když se stavěla. „Od roku 1936 pracoval a bydlel v domě hrázného nad přehradou. Po dokončení stavby v roce 1940 pokračoval v práci již jako vedoucí hrázný a zůstal jím až do roku 1966, kdy odešel do penze. Zemřel o pět let později. Hned po konci války ho prezident Beneš vyznamenal Československým válečným křížem V roce 1978 byla na jeho památku v městské části Kníničky jedna z ulic pojmenována Šikulova. Ta dodnes připomíná jeho hrdinství - spolu s památníkem, neporušenou hrází a městem, které nenechal na sklonku války zatopit.. Klub českých turistů si ho každoročně připomíná vzpomínkovým pochodem *Cestami hrázného Františka Šikuly*, který začíná u pomníčku u hráze brněnské přehrady. „Tato přehrada byla zachráněna hrdinským činem Františka Šikuly a spolubojovníků dne 26. dubna 1945 před zničením fašistickými vojsky,“ sděluje lidem pomníček u hráze brněnské přehrady.

Text: Ing. Irena Bubeníková, foto: Kníničský zpravodaj

